

**Lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntöön HE 36/2026 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elintarvikemarkkinalain ja
oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 6 §:n ja 5 luvun 2 §:n
muuttamisesta**

Olemme vastaanottaneet maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyynnön koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi elintarvikemarkkinalain ja oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 6 §:n ja 5 luvun 2 §:n muuttamisesta.

Kiitämme saamastamme lausuntopyynnöstä.

Esityksen tavoitteena on edistää elintarvikemarkkinan toimivuutta parantamalla heikomman osapuolen suoja elintarvikemarkkinalla sekä erityisesti maataloustuotteita tai elintarvikkeita myyvän tavarantoimittajan asemaa sopimuskumppanina.

Suomen Lammasyhdistys suhtautuu erittäin myönteisesti kaikkiin aloitteisiin, jotka parantavat elintarvikeketjun toimintaa sekä heikommassa asemassa olevien toimijoiden, erityisesti alkutuottajien, neuvotteluasemaa elintarvikeketjussa. Kaupan neuvotteluvoima suhteessa elintarvikeketjun muihin toimijoihin ja alkutuottajiin on liian suuri, ja esitys ketjun sopimusosapuolten aseman tasapainottamiseksi on välttämätön askel suomalaisen elintarviketeollisuuden ja -tuotannon aseman turvaamiseksi. Pidämme erittäin tärkeänä, että esityksellä pyritään rajoittamaan ja kieltämään käytäntöjä, jotka heikentävät viljelijöiden ja tavarantoimittajien asemaa suhteessa suurempiin ostajiin. Tällä on toivottavasti myönteinen vaikutus myös lammassektoriin, jolla toimii jo kaksi tuottajaorganisaatiota. Suomalainen maaseutu ja elintarviketeollisuus tarvitsevat uudistuksia, jotka vahvistavat yritysten ja alkutuottajien toimintamahdollisuuksia sekä edesauttavat kotimaisen ruokatuotannon - ja viimekädessä huoltovarmuuden - säilymistä.

Koko elintarvikeketju tarvitsee enemmän läpinäkyvyyttä ja markkinaehtoisuutta sekä kaupan ohjaavan vaikutuksen heikentämistä, mihin ehdotetut uudistukset toivottavasti johtavat. Uudistusten vaikutuksen seuranta on syytä toteuttaa huolellisesti ja siitä saatujen tulosten perusteella edelleen edistää elintarvikeketjun eri toimijoiden aseman selkeyttämistä ja tasapuolistamista.

Elintarvikemarkkinalain uudistus on askel kohti terveempiä ja kestävämpiä markkinoita.

Kunnioittavasti,

Juha Tähkämaa
Puheenjohtaja
Suomen Lammasyhdistys ry

Marjo Simpanen
Toiminnanjohtaja
Suomen Lammasyhdistys ry